

Bomen kappen als voldongen feit (<https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/bomen-kappen-als-voldongen-feit~bda9420f/>)

De Utrechters pikken het niet meer. Eerst wil de gemeente gaan kappen op het Lucasbolwerk, nu is het 24 Oktoberplein aan de beurt....

Michiel de Hoog 20 februari 2006, 16:00

Kan de gemeente Utrecht bomen kappen of gebouwen slopen voor een project waarvan nog niet vaststaat dat het doorgaat? En daarmee riskeren dat de kap of sloop voor niets is geweest? Als het aan de gemeente Utrecht ligt wel. Als het aan omwonenden ligt niet.

Het gaat om 192 bomen rond het 24 Oktoberplein, een verkeersplein in het westen van de stad bij de A2. De bomen staan op het punt gekapt te worden. Utrecht wil daar een fly-over bouwen, een vierbaansviaduct. Zo kunnen er meer auto's sneller over het plein, dat permanent verstopt is.

De gemeente heeft zichzelf een kapvergunning verleend voordat de gemeente zichzelf een bouwvergunning heeft toebedacht. Die laatste kost meer voorbereidingstijd dan de eerste.

En zo staat de gemeente al een half jaar te trappelen om te beginnen met kappen. Om op te schieten met de bouw, zegt de gemeentewoordvoerder. 'Het is niet gek om te gaan kappen voordat de bouwvergunning binnen is. Anders krijgen we niets gedaan in deze stad. Zo ging het ook in (Vinxwijk, red.) Leidsche Rijn. En vergeet niet: de gemeenteraad heeft ingestemd met de bouw van de fly-over.'

Dus de volgorde om eerst te gaan kappen is doodgewoon. Of, zoals Leefbaar Utrecht-wethouder Yet van der Bergh van vervoer zegt: 'Zo werkt het nu eenmaal in bouwland Nederland.'

Maar dat klopt niet helemaal. Groningen en Eindhoven bijvoorbeeld hebben het anders geregeld. 'Van een kapvergunning mag geen gebruik worden gemaakt totdat de bouwvergunning (*) is verleend en de termijn waarbinnen hiertegen bezwaar kan worden gemaakt is verstreken', schrijft de gemeente Eindhoven.

Het is Kees van Oosten wel duidelijk waarom de gemeente Utrecht het niet zo doet. Van Oosten, jurist en lijsttrekker van de nieuwe lokale partij Luis in de Pels, probeert namens de omwonenden van het 24 Oktoberplein de kap via de rechter tegen te houden.

'Als de 192 bomen bij het 24 Oktoberplein zijn gekapt, kan dat juist een extra argument zijn om de fly-over dan maar te laten doorgaan. Dat is manipulatie. De rechter wordt zo voor het blok gezet. Als de kap of sloop ongedaan moet worden gemaakt, kost dat miljoenen, en het leed is toch al geschied.'

Onzin, die beschuldiging, zegt de gemeentewoordvoerder. 'Wij kappen of slopen alleen dat wat voor de voorbereiding nodig is. Die 192 bomen gaan niet in één keer plat.'

SP-gemeenteraadslid Paulus Jansen is het met Van Oosten eens. 'De gemeente wil een onomkeerbare situatie creëren. Zijn die bomen weg, dan is het verzet van omwonenden gebroken.'

Schandelijk, vindt Van Oosten. ‘Mede omdat de gemeente heel goed weet dat die bouwvergunning in beroep sneuvelt, omdat het 24 Oktoberplein de normen voor de luchtkwaliteit niet haalt.’

De Utrechtse gemeenteraad wil echter kap- en bouwvergunningen los van elkaar blijven zien. In december verwierpen de collegepartijen in de gemeenteraad de oppositie-motie Kappen met te vroeg kappen. De motie behelsde dat voortaan het uitgangspunt is dat er bij bouwplannen pas gekapt mag worden als alle vergunningen onherroepelijk geworden zijn.

Dus vragen of het kan, dat de overheid grond bewerkt, bomen kapt of monumenten sloopt voordat zeker is dat het doel er komt, is niet de goede vraag, zegt Jansen van de SP. ‘Het gebeurt en kan alleen worden opgehouden door bewoners die blijven procederen.’

Zoals gebeurde bij de voorgenomen aanleg van de ondergrondse parkeergarage bij het Lucasbolwerk. De kapvergunning was er al en de kettinzagen stonden al paraat, maar omwonenden wisten de kap te rekken via de bestuursrechter. Toch kon het gebeuren dat van een aantal oude bomen van het monumentale plantsoen op het Lucasbolwerk de wortels zijn samengebonden, in voorbereiding op de bouw. Op 3 maart komt de zaak voor de Raad van State, de hoogste bestuursrechter.

Intussen wil alleen de VVD-fractie nog dat de parkeergarage er komt. Mede-collegepartij PvdA trok in de afgelopen weken de steun voor het plan in. Ook Leefbaar Utrecht wil de garage niet meer. Maar de bewoners zijn er niet gerust op. ‘Die garage is niet populair bij de bevolking, en de verkiezingen komen eraan. Dus de draai van de PvdA en Leefbaar Utrecht stelt niet zoveel voor’, zegt Theo Haffmans van Stichting Singelgebied Utrecht.